

frænkning, at der aarligt i disse 10 Aar skulde gives 2 Bevillinger til at drive Bagerier; idet han meente, at der let kunne indtræde saadanne Forhold, at Retten til Bagerneringen maatte frigives allerede inden Ulobet af disse 10 Aar, og at det altsaa vilde være uhenstgsmæssigt for Regjeringen at paatage sig denne Forbindtlighed selv med de paatænkte Indfrænkninger. Ogsaa efterat Sagen fra Justitsministeriet var gaaet over til Indenrigsministeriet og var blevet behandlet af den daværende Indenrigsminister, kom man i det Væsentlige til det samme Resultat. Det forholder sig der for ikke saaledes som i den fremkomne Protest anført, at den daværende Indenrigsminister skulde have udarbejdet et Forslag til at hævde Bagernes Eneret mod Erstatning. Indenrigsministeren havde først til Hensigt at ordne Sagen ad Administrationsveien, ikke ad Lovgivningsveien, idet han ansaae det for det Retteste med Hensyn til Opnaaelsen af det ved denne Reform tilføjede Viemed, at Regjeringen forpligtede sig til i Lobet af de 10 første Aar kun at meddele 5 Bevillinger til at anlægge fuldstændige Bagerier i ethvert af disse Dvingskvenner, hvorimod efter denne Tids Forløb Bagerneringen skulde være de samme Regler undergivne som anden borgerlig Næring. Den daværende Indenrigsminister havde imidlertid Tvivl om man kunde gaae frem paa denne Maade uden Bagerlaugets Samtykke, og uden ialtsald at have forelagt Sagen for den lovgivende Forsamling, idet det forøvrigt synes at have været hans Anskuelse, at der neppe ved en Procedure vilde udkomme noget gunstigt Resultat for Bagerlauget. Han meente, at det var aldeles klart, at naar Bagergaardenes Rettigheder henhørte under Bagerlaugets Indretning, som saadant, saa maatte Lovgivningen kunne forandre disse Forhold, uden at de derfor kunne have nogen Ret til Erstatning. Det syntes ham saaledes klart, at Bagerlauget ikke vilde kunne vinde Nogetsomhelst ved at der blev taget et Forbehold, om at lade Sagen komme til Domstolens Afgjorelse, hvis et saadant Forbehold iøvrigt kunde tænkes taget. Generalprocureuren, hvis Betænkning Indenrigsministeren indhæftede, var af den Anskuelse, at Sagen ikke eg-

tede sig til Afgjorelse ad administrativt Veimen at den hørte ind under den lovgivende Magt, under denne Forsamlings Myndighed. Han meente, at dette var en Følge af Grundlovens § 88, hvor det hedder, at alle Indfrænkninger i den frie og lige Adgang til Erhverv, som ikke ere begrundede i det almene Vel, skulle hæves ved Lov; og at her netop var en saadan Indfrænkning, der skulde hæves ved Lov. Han antog, at alle de, som troede at have Noget at indvende imod den paatænkte Forandring, her vilde have det rette Sted til at fremkomme med deres Indvendinger, saaledes som ogsaa nu virkelig er skeet. I Henshold til dette Forslag af Generalprocureuren, som er blevet taget til Følge, er nærværende Lovudkast udarbejdet, og der vil ikke findes anden væsentlig Afvigelse fra Sagens tidligere Gang, end at man har opgivet den ældre Tanke med Hensyn til Bevillingers Meddelelse i Lobet af de 10 Aar. Dette er skeet i Gunst af Bagerne, thi Regjeringen har aldrig før ubetinget afholdt sig fra saadanne Bevillingers Meddelelse, men der er blevet meddeelt et stort Antal af disse til at drive Bagerier i Gaarde, som ikke have havt den Adgang dertil, ifølge Rescriptet af 1739.

Jeg seer, at et af de Punkter, hvorpaa man i den fremlagte Protest fornemmelig har lagt Vægt, er den Fremgangsmaade, som i sin Tid er bleven fulgt ved Bryggerlaugets Ophævelse, idet man har gjort gjeldende, at her burde følges den samme Fremgangsmaade. Men jeg skal tillade mig at bemærke, at Bryggerlauget altid har havt en ganske anden Stilling end Bagerlauget, og at de Udtryk, som ere fremhævede i Protestens Pag. 6, altsaa mangle retlig Hjemmel. Den Bestemmelse, at Bryggeriet skal bestaae af 140 Gaarde udi Kjøbenhavn og Christianshavn, (Protesten Pag. 7), er meget forffjellig fra de Bestemmelser, som vare givne med Hensyn til Bagergaardene, og som gaaer ud paa, at der skulde være 50 Bagere, og at Rettigheden skulde følge visse Gaarde. Bryggerlauget var dengang at betragte som et Actie-Selskab, og det udøvede sit Monopol saaledes, at det opkjøbte flere Bryggergaarde og nedlagde dem til Fordeel for Lauget. Dets Rettigheder